

Sygnatura akt XIII C 577/14/4

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Ośrodek (...) w L. XIII Wydział Cywilny z siedzibą w L. **w następującym składzie:**

Przewodniczący: SSO Małgorzata Ławecka-Skóra

Protokolant: sekr. sąd. Magdalena Mądry

po rozpoznaniu w dniu 8 grudnia 2015 r. w L.

na rozprawie

sprawy z powództwa Przedsiębiorstwo (...) sp. z o.o. z siedzibą w K.

przeciwko A. Ż., J. Ż.

- o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną

1. Powództwo oddala.
2. Zasądza od powoda na rzecz pozwanej J. Ż. kwotę 3600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.
3. Zasądza od powoda na rzecz pozwanego A. Ż. kwotę 3600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Małgorzata Ławecka-Skóra

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym w dniu 28 maja 2014 r. powód Przedsiębiorstwo (...) spółka z o.o. z siedzibą w K. wniósł o uznanie za bezskuteczną w stosunku do powoda Przedsiębiorstwa (...) spółka z o.o. z siedzibą w K. umowy darowizny spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w budynku nr (...) na osiedlu (...) w P. o powierzchni użytkowej 47,30 m², znajdującego się w zasobach (...) Spółdzielni Mieszkaniowej (...) z siedzibą w P. zawartej dnia 5 listopada 2012 r. przez T. G. z A. Ż. i J. Ż. przed notariuszem T. K. prowadzącą Kancelarię Notarialną w P. przy ul. (...), objętą Rep. A. 10865/2012. Powód wniósł także o zasądzenie solidarnie od pozwanych na rzecz powoda kosztów postępowania sądowego w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na pozew z dnia 18 sierpnia 2014 r. pozwana J. Ż. wniosła o oddalenie powództwa i o zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na pozew z dnia 20 sierpnia 2014 r. pozwany A. Ż. wniosła o oddalenie powództwa i o zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Na rozprawie w dniu 8 grudnia 2015 r. pełnomocnik pozwanych wniósł o zasądzenie od powoda na rzecz każdego z pozwanych kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, gdyż każdy z pozwanych był reprezentowany przez innego pełnomocnika.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 25 czerwca 2002 r. pozwani J. Ż. i A. Ż. zawarli z córką T. G. umowę darowizny spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w budynku nr (...) na osiedlu (...) w P. o powierzchni użytkowej 47,30 m², znajdującego się w zasobach (...) Spółdzielni Mieszkaniowej (...) z siedzibą w P..

W 2005 roku pozwana J. Ż. trafiła do szpitala, była przez pewien czas w bardzo ciężkim stanie z powodu zapalenia otrzewnej. Córka T. Ż. (1) nie odwiedziła matki w szpitalu. Po powrocie matki do domu, również nie odwiedziła jej i w żaden sposób nie pomagała jej w chorobie. Pozwani zatrudnili do opieki nad J. Ż. pielęgniarkę. T. Ż. (1) nie pomagała pozwanym w codziennych sprawach życiowych, nie interesowała się losem rodziców i nie pielęgnowała więzi rodzinnych. Spotykała się z pozwanymi tylko okazjonalnie i zawsze twierdziła, że jest zajęta i nie ma czasu na spotkania z nimi. Potem pozwana J. Ż. była w szpitalu w roku 2006 i w roku (...) córka T. również wtedy nie odwiedzała jej w szpitalu. T. Ż. (1) nie uczestniczyła w uroczystościach rodzinnych. Na przykład nie wzięła udziału w chrzcinach wnuka pozwanych w październiku 2012 roku. Ostatecznie okolicznością, która spowodowała decyzję pozwanych o odwołaniu darowizny była okoliczność, że pozwani dowiedzieli się, iż T. Ż. (1) rozwodzi się. Pozwani są praktykującymi katolikami i nie akceptowali decyzji córki o rozwodzie.

Oświadczeniem z dnia 29 października 2012 r. pozwani J. Ż. i A. Ż. odwołali darowiznę wobec T. Ż. (1) (dawniej G.) z powodu rażącej niewdzięczności obdarowanej. Pozwani wezwali córkę, by stawiła się u notariusza i córka dobrowolnie przystąpiła do czynności notarialnej. Pozwany A. Ż. jest człowiekiem bardzo zdecydowanym. Zagroził on córce wytoczeniem procesu jeśli nie stawi się dobrowolnie u notariusza. Córka wiedziała, że jeśli nie przystąpi dobrowolnie do zawarcia umowy to pozwani przeprowadzą proces przeciwko niej. A. Ż. groził też córce, że jeśli nie stawi się do aktu notarialnego wydziedziczy ją. Umową darowizny zawartą dnia 5 listopada 2012 r. przez T. G. z A. Ż. i J. Ż. przed notariuszem T. K. prowadzącą Kancelarię Notarialną w P. przy ul. (...), objętą Rep. A. 10865/2012 nastąpiło zwrotne przeniesienie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w budynku nr (...) na osiedlu (...) w P. o powierzchni użytkowej 47,30 m², znajdującego się w zasobach (...) Spółdzielni Mieszkaniowej (...) z siedzibą w P. na rzecz pozwanych jako skutek odwołania darowizny w dniu 29 października 2012 r.

Nakazem zapłaty z dnia 9 stycznia 2014 r. w sprawie IX GNc 1317/13 Sąd Okręgowy w K. nakazał pozwanym (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością P., Ł. G. i T. G., aby zapłacili solidarnie na rzecz (...)K.sp. j. z siedzibą w K.(spółki przejętej przez powoda) kwotę 106.986,30 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 grudnia 2013 r. do dnia zapłaty oraz kwotą 4.955 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu. Od nakazu zapłaty zarzuty złożyła T. Ż. (1) i podnosiła w nic, że podpis na wekslu, który był podstawą do wydania nakazu zapłaty nie pochodzi z jej ręki. Po wniesieniu zarzutów sprawa w sprawie IX GC 453/14, która toczy się przed Sądem Okręgowym IX Wydział Gospodarczy w K.przeprowadzone zostało badanie, czy podpis obrazujący nazwisko (...)na rewersie weksla pochodzi z ręki T. Ż. (1)(dawniej G.). Badanie to przeprowadził biegły sądowy mgr inż. P. K. (1), który w opinii z dnia 1 grudnia 2014 r. zawarł wniosek, iż kwestionowany podpis obrazujący nazwisko (...)nie został nakreślony przez T. Ż. (1)(dawniej G..).

Pozwani przyznali, że córka T. Ż. (1) zamieszkuje w spornym mieszkaniu.

Na podstawie uchwały z dnia 30 grudnia 2013 r. Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Wspólników Przedsiębiorstwa (...) sp. z o.o. z siedzibą w K. oraz uchwały wspólników (...) K. sp. j. z siedzibą w K. doszło do przejęcia spółki (...) sp. j. z siedzibą w K. przez Przedsiębiorstwo (...) sp. z o.o. z siedzibą w K. w trybie art. 492 § 1 pkt. 1 k.s.h.

Dowód: - umowa z dnia 5.11.2012 r. k. 70 - 74

- wyrok z 13.11.2012 r. k. 77,

- wezwanie do wykupu weksla z 2.01.2014 k. 78,

- zeznania pozwanego A. Ż. k. 127, 233,

- zeznania pozwanej J. Ż. k. 233,
- zeznania świadków I. R. k. 194,
- opinia biegłego P. K. k. 178 – 184,
- odpis KRS k. 11-12.

Sąd zważył, co następuje:

Zeznania pozwanych i świadka I. R. sąd ocenił jako wiarygodne, albowiem były spójne i korespondowały z przedłożonymi dokumentami.

Sąd dał wiarę dokumentom stanowiącym podstawę do ustalenia stanu faktycznego sprawy nie znajdując zastrzeżeń, co do ich wiarygodności. Strony w żaden sposób nie zakwestionowały tych dowodów.

Sąd dał wiarę opinii biegłego sądowego mgr inż. P. K. (1). Opinia ta jest sporządzona w sposób profesjonalny. Zawiera jasne i logiczne wnioski należycie uzasadnione.

Powód nie udowodnił okoliczności niezbędnych do uwzględnienia powództwa z art. 527 k.c., a taki obowiązek ciążył na powodzie z mocy art. 6 k.c. Pełnomocnik powoda nie był na ani jednej rozprawie. Prezes Zarządu powoda nie stawiał się na przesłuchanie stron. Powód w ogóle nie podjął więc czynności procesowych zmierzających do obalenia twierdzeń pozwanych, co do tego, że oświadczenie z dnia 29 października 2012 r. o odwołaniu darowizny było uzasadnione rzeczywiście zaistniałą rażąco niewdzięcznością T. Ż. (1) oraz, że w dniu 5 listopada 2012 r. pozwani nie mieli wiedzy o jakichkolwiek zobowiązaniach ich córki wobec pozwanego oraz, że zobowiązania T. Ż. (1) wobec powoda w ogóle nie istnieją. W wyroku z dnia 24 października 2002 r. w sprawie II CK 396/02 Sąd Najwyższy stwierdził, że nie można żądać uznania za bezskuteczną na podstawie art. 527 § 1 k.c. umowy „powrotnego” przeniesienia własności nieruchomości na darczyńcę, zawartej w następstwie odwołania darowizny z powodu rażąco niewdzięczności obdarowanego, chyba że została zawarta w wyniku wcześniejszej zmywy darczyńcy i obdarowanego w celu pokrzywdzenia wierzyciela (Lex 76163). Powód nie udowodnił istnienia zmywy pomiędzy pozwanymi a T. Ż. (1).

Zgodnie z art. 527 § 3 k.c. jeżeli skutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli uzyskała korzyść majątkową osoba będąca w bliskim z nim stosunku, domniemywa się, że osoba ta wiedziała, iż dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. Zdaniem sądu pozwani w wyniku przeprowadzonego postępowania dowodowego w niniejszym procesie obalili powyższe domniemanie. Pozwani w sposób w pełni wiarygodny wykazali, że ich córka T. Ż. (1) prezentowała wobec nich postawę życiową nacechowaną rażąco niewdzięcznością, co skutkowało tym, że pozwani mieli podstawę faktyczną do złożenia oświadczenia woli o odwołaniu darowizny w oparciu o przepis art. 898 § 1 k.c. Oprócz tego pozwani wykazali, że nie mieli żadnej świadomości, co do istnienia jakichkolwiek zobowiązań córki T. Ż. wobec powoda. Wezwanie do wykupu weksla skierowane do T. G. obecnie Ż. jest datowane na dzień 2 stycznia 2014 r. To jest rok i dwa miesiące po zawarciu umowy z dnia 5 listopada 2012 r. Odsetki w nakazie zapłaty z dnia 9 stycznia 2014 r. są zasądzone od dnia 1 grudnia 2013 r. Wymagalność świadczenia pieniężnego objętego nakazem zapłaty powstała więc rok i jeden miesiąc po zawarciu umowy z dnia 5 listopada 2012 r. Zatem w żadnym razie nie można wyprowadzić wniosku, że pozwani wiedzieli w dniu zawarcia umowy o ewentualnym zadłużeniu T. Ż. i że właśnie fakt istnienia zadłużeń był motywacją do zawarcia umowy z dnia 5 listopada 2012 r. Powód nie wykazał w procesie, że obalenie domniemania opisane wyżej jest nieskuteczne, że pozwani byli w zmywie z córką T. Ż. i mieli świadomość działania przy umowie z dnia 5 listopada 2012 r. z pokrzywdzeniem powoda.

Oprócz powyższego pozwani twierdzili, że ich córka T. Ż. (1) nadal nie ma żadnych zobowiązań wobec powoda. Natomiast przez czas trwania procesu powód nie złożył tytułu wykonawczego, na podstawie, którego chciałby przeprowadzić egzekucję z przedmiotu objętego sporem w tej sprawie. Zaś pozwani złożyli opinię biegłego sądowego mgr inż. P. K. (1), z której jednoznacznie wynika, że podpis na wekslu, który był podstawą do wydania nakazu zapłaty z dnia 9 stycznia 2014 r. nie pochodzi z ręki T. Ż. (1).

Jednym z warunków do uwzględnienia powództwa opartego o przepis art. 527 k.c. jest wykazanie przez wierzyciela istnienia wierzytelności. W tym miejscu sąd wskazuje na wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 2 czerwca 2015 r. w sprawie I ACa 50/15, w którym sąd ten zawarł tezę: „Sam fakt dokonania przez dłużnika określonej czynności prawnej nie narusza praw wierzyciela, jeżeli może on zaspokoić swą wierzytelność z innego majątku dłużnika. Warunkiem akcji pauliańskiej jest wykazanie przez skarżącego (wierzyciela), że przysługuje mu względem dłużnika wierzytelność oraz że nie może być ona zaspokojona z majątku dłużnika na skutek działanej przez niego czynności prawnej, w wyniku której stał się niewypłacalny albo stał się niewypłacalny w stopniu wyższym niż był przed dokonaniem tej czynności.” Sąd Apelacyjny w Poznaniu wskazuje, że celem postępowania dowodowego inicjowanego przez powoda w procesie opartym o przepis art. 527 k.c. jest wykazanie łącznie, istnienia wierzytelności oraz braku możliwości zaspokojenia z majątku dłużnika. Powód zupełnie beczynny w procesie nie wykazał żadnej z tych okoliczności.

Mając na uwadze powyższe rozważania sąd oddalił powództwo, gdyż powód nie udowodnił w procesie istnienia okoliczności koniecznych do zastosowania art. 527 k.c. Natomiast pozwani skutecznie obalili domniemanie z art. 527 § 3 k.c.

Powód wykazał, że T. Ż. (1) nadal zamieszkuje w spornym mieszkaniu. Ten fakt przyznali również pozwani. Pozwani nie są w konflikcie z córką. Mimo wszystko nie dążą do zerwania więzi rodzinnej z nią. Te fakty świadczą o istnieniu więzi rodzinnej między T. Ż. i jej rodzicami natomiast same w sobie nie mogą być podstawą do wyprowadzenia wniosku, że rażącej niewdzięczności córki wobec pozwanych, nie było.

Na podstawie art. 98 § 1 k.c. sąd obciążył powoda kosztami zastępstwa procesowego poniesionymi przez pozwanych. Ponieważ każdy z pozwanych był reprezentowany przez innego pełnomocnika koszty zastępstwa procesowego zostały zasądzone dla każdego z pozwanych osobno. Stawka kosztów zastępstwa procesowego na podstawie § 6 pkt.6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu obciążając

L., dnia 7 stycznia 2016 r. SSO M. Ł.– S.